

Ο

## ΣΙΔΗΡΟΥΣ ΣΑΡΚΟΦΑΓΟΣ.

ΔΙΗΓΗΜΑ ΑΛΛΗΓΟΡΙΚΟΝ.

---

Ἐπὶ τῶν ὑψωμένων ὑπεράνω τῆς θαλάσσης βράχων τῆς Σκύλλης εἰς Ἰταλίαν ἔκειτο τὸ ὄχυρόν παλάτιον τοῦ πρίγκηπος Τόλση, ἀπὸ τῶν πύργων τοῦ ὁποίου ἐφαίνετο ἡ ἡμίσεια περιφέρεια τῆς Σικελίας. Ἐπὶ τῶν ὀλεθρίων ἐμφυλίων πολέμων τοῦ μεσαιῶνος, καὶ τῶν ἀγρίων ἀλληλομαχιῶν οἰκογενειῶν ἰσχυρῶν, τὸ φρούριον τοῦτο ἐχρησίμευσε πολλάκις φυλακῇ, ὅσων ἡ σωτηρία ἦτο δυνατόν νὰ ἐξαγορασθῇ διὰ πολυταλάντων λύτρων. Ὑπῆρχε δὲ ἐντὸς αὐτῆς εἰρκτὴ, καταχθόνιος τάφος τῶν θυμάτων τοῦ Ἰταλοῦ, ὅσα ἡ θηριώδης φιλεκδικία του κατεδίκαζεν εἰς βραδὺν καὶ πολυώδυνον θάνατον.

Ὁ Βικέντιος, νέος οἰκογενείας διασήμευ, εἶχε περιπέσει εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀσπόνδου ἐχθροῦ του Τόλση, καὶ κατετήκετο εἰς τὴν εἰρκτὴν ταύτην, τὴν ὁποίαν περιέβαλλεν ὄχυρὸς πύργος ἐπὶ τῆς ὑψίστης κορυφῆς τῶν βράχων. Ἡ παρουσία της ἐξωμοιοῦτο πρὸς μέγαν κλωβόν, καθότι ἡ στέγη, τὸ ἔδαφος καὶ οἱ τοῖχοί της ἦσαν κατεσκευασμένα ἀπὸ πλακῶν σιδηρῶν, συνηρμοσμένων τοσοῦτον τεχνηέντως, ὥστε

παρεῖχον μίαν καὶ ἀδιαίρετον ἐπιφάνειαν. Ὑπεράνω τῆς στέγης ὑπῆρχον παράθυρα ἑπτὰ, ἐξησφαλισμένα καλῶς διὰ κιγκλίδων, ὅθεν εἰσέρχοντο ὁ ἀήρ καὶ τὸ φῶς. Ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ τῆς στενῆς θύρας τῆς εἰσόδου, οὐδεμία συναρμογή, οὐδεμία ἐξοχή, οὐδὲ καρφίον διέκοπτον τὴν μελανὴν στιλπνότητα τοῦ σιδηροῦ τείχους. Σιδηρᾷ δὲ κλίνη με στρώμα ἰσχυρίνον εἰς τὴν γωνίαν, καὶ παρα ταύτην ὑδρία καὶ πινάκιον εὐτελὲς ἐμπεριέχον φαγητὸν ἔτι εὐτελέστερον, εἰς ταῦτα συνίστατο ὅλη ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητος πολυτελεῖα τῆς εἰρκτῆς.

Καὶ αὕτῃ ἡ γενναία ψυχὴ τοῦ Βικεντίου ἐκυριεύθη ὑποτρόμου, ἅμα εἰσῆλθεν εἰς τὸν κλωβὸν τοῦτον, καὶ ὅπισθεν τοῦ ἀντήχησεν ὁ κρότος τῆς καταπεσούσης βαρείας σιδηρᾶς θύρας, κλεισθείσης τρεῖς ὑπὸ τῶν σιωπηλῶν δεσμοφυλάκων. Ἡ ἀφωνία αὐτῶν ἀπεκάλυψεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀπὸ πρώτης ἀφετηρίας τὴν καταπληκτικὴν τύχην του. Ἀπειλὰς, παρακλήσεις, ἐρωτήσεις περὶ τοῦ πεπρωμένου του . . . . πάντα ταῦτα ματαίως ἐξήντηλσεν. Ὅλοι τὸν ἤκουσαν, καὶ μόνος ὁ τάφος του τὸν ἀπεκρίθη.

Τίνα φοβερὰν ἐντύπωσιν ἔκαμνον εἰς τὴν ψυχὴν του τα ἀπηχοῦντα βήματα τῶν δημίων του! Ἀλλ' ὅτε ὁ τελευταῖος κρότος αὐτῶν ἐξέπνευσεν εἰς τοὺς ἐλιγμοὺς τῆς ὑπογείου διόδου τοῦ δεσμοτηρίου, ἤρχισε νὰ τὸν πολιορκῇ ἡ τρομερὰ ἰδέα, ὅτι “δὲν θέλει ἶδει πλέον ἀνθρώπινον ὄμμα, δὲν θέλει ἀκούσει φωνὴν γεννητὴν!” Δραπέτευσίς ἦτο ἀδύνατος, ἐκτὸς ἂν ἤθελε διαρρήξει μετὰς ἀόπλους τοῦ χεῖρας τοὺς σιδηροὺς τοίχους, οἵτινες τὸν ἀπέκλειον τοῦ κόσμου. Ἐλπίς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τοῦ θανάσιμου ἐχθροῦ του ἦτο ἀπατηλότης. Ὁ ταχὺς θάνατός του, καίτοι πολυώδυνος ἐπίσης,

δὲν ἐφαίνετο προσδοκητός· καθότι ὁ Τόλσης ἔδύνατο νὰ τὸν φονεύσῃ ἀμέσως, ἂν ᾔθελε, καὶ ὅμως δὲν τὸ ἐπραξε. Τίς ἄλλος λοιπὸν ὁ σκοπὸς τούτου ἐπὶ τοῦ θύματός του, εἰμὴ ὁ βραδὺς καὶ προαισθητὸς θάνατός του; καὶ τίς φοβερώτερος ἄλλος, παρὰ ὁ διὰ πείνης ἐπερχόμενος, ὅτε διαλείπη ὁ τελευταῖος παλμὸς τῆς καρδίας ἀπὸ τοῦ σώματος, ἀφοῦ τὸ πνεῦμα μυριάκις ἀποθάνῃ;

Ἦτο ἑσπέρα, ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ δεσμοτήριον, καὶ ἡ νύξ τὸν περιεκάλυπεν ἀμέσως εἰς τὰ σκότη της. Ἀνήσυχος προεφορεῖτο ἐντὸς αὐτοῦ, καὶ ἀπώλεσε τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀναλογιζόμενος τὸ πεπρωμένον του. Ματαίως προσήλωσε τὸ οὖς, διὰ νὰ μάθῃ τὴν ὥραν εἰς τοὺς κτύπους τοῦ ὥρολορίου τοῦ παρακειμένου Μοναστηρίου, ἢ τοῦ φρουρίου: σιγὴ θανάτου ἐβασίλευε, καὶ ἡ μοναξία τῆς ἐρήμου, καὶ ἡ σιωπὴ τῶν τάφων δὲν ἦτο τόσον βαθεῖα, τόσον πληκτικὴ, ὅσον ὁ περιστοιχίζων αὐτὸν πνιγερὸς ἀήρ. Ἡ ψυχὴ του περιεκαλύφθη μαῦρα νέφη, καὶ περίλυπος ἔρριψε τὸ σῶμά του ἐπὶ τοῦ ἀχυρίνου στρώματος. Ἐλαφρὸς ὕπνος ἔκλεισε τὰ κατὰπονα βλέφαρά του, καὶ ὄνειρα παρελθουσῶν ἡμερῶν εὐτυχίας του ἀπεσόβησαν τὴν ἰδέαν τῆς αἰχμαλωσίας του. Ἀλλ' οἶμοι!... Ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου διεβεβαίωσεν ἤδη διὰ τοῦ λαμπροῦ φωτός του τὴν ὑποψίαν, τὴν ὁποίαν τα ἀμυδρὰ φαινόμενα τῆς προτεραίας εἶχον διεγείρει εἰς τὴν ψυχὴν του: ὅτι ἀδύνατος εἶναι ἡ φυγὴ του. Περιστρέψας δὲ τὰ βλέμματά του παρετήρησεν ὅτι ἡ ὑδρία, τὴν ὁποίαν κατέθηκε παρὰ τὴν κλίνην, πρὶν κοιμηθῇ, ὅχι μόνον ἔκειτο εἰς ἄλλο μέρος, ἀλλ' οὐδέ ἦτο ἡ αὐτή. Παρομοίως τὸ πινάκιον δὲν ὑπῆρχε το αὐτὸ, καὶ ἔφερεν ἤδη φαγητὸν καλλίτερον παρὰ τὸ χθεςινόν. Ἀποδείξας λοιπὸν, ὅτι εἰσῆλθεν ἄνθρωπος δια νυκτος εἰς τὴν

είρκτην του. Ἀλλὰ πῶς ἦτο δυνατον ν' ἀνοιχθῶσιν αἱ βαρεῖαι σιδηραῖς θύραι μὲ τόσην ἐλαφρότητα, ὥστε νὰ μη διαταράξωσι τὸν πολυτάραχον ὕπνον τοῦ δεσμώτου; Ἀφ' ἐτέρου εἴλκυσε τὴν προσοχὴν του ὁ ἀριθμὸς τῶν παραθύρων· καθότι ἐπίστευεν, ὅτι εἶχε μετρήσει χθὲς ἑπτὰ, καὶ εὔρισκε σήμερον ἕξ. Τόσον ὁ ἀριθμὸς ὅσον τὸ σχῆμα αὐτῶν εἶχον ἐντυπωθῇ εἰς τὴν ψυχὴν του ἅμα τῇ εἰς τὴν εἵρκτην εἰσελεύσει του, καὶ διὰ τοῦτο τόσῳ μᾶλλον ἐπείθετο, ὅτι ἦσαν ἑπτὰ. Ἐντοσούτῳ ἔπρεπε νὰ ἦτο ἡπατημένος· καθότι πῶς ἐδίδετο παράθυρον νὰ ἐξαλειφθῇ ἀπὸ τοῦ μέσου ἐπὶ ὀμαλοῦ τοίχου σιδηροῦ; Ταῦτα σκεπτόμενος ἔφαγεν ἀπὸ τῶν παρακειμένων ἀφόβως. Τὸ φαγητὸν ἠδύνατο βεβαίως νὰ ἦτο πεφαρμακευμένον· ἢ ἐπίσης ὁ θάνατός του ἐπέκειτο ἀναπόφευκτος, ἅμα περιέπεσεν εἰς τοὺς ὄνυχας τοῦ τίγριδος Τόλση· διό τόσῳ εὐπαραδεκτότερος ἦτο εἰς αὐτὸν, ὅσῳ ταχύτερος παρίστατο.

Παρήλθεν ἡ ἡμέρα ἔρημος καὶ σκοτεινὴ, ἀλλ' οὐχὶ ἄνευ ἀμυδρᾶς τινος ἐλπίδος, ἵσως ἀνακαλύψῃ τον ἄνθρωπον, ὅστις τὸν εἶχε φέρει ἄλλα φαγητὰ τὴν χθὲς, καὶ ὅστις πιθανὸν τὸ αὐτὸ ἦθελε πράξῃ καὶ αὖτις. Ἡ μόνη ἰδέα νὰ ἴδῃ ἄνθρωπον πλησίον του, παρὰ τοῦ ὁποίου ἠδύνατο νὰ μάθῃ τὴν τύχην του, τὸν ἐνέπλησε χαρᾶς, διότι φοβερωτάτῃ εἰκονίζετο εἰς τὴν φαντασίαν του ἡ ἐγκατάλειψίς του,

Ἐπῆλθεν ἡ νύξ καὶ δὲν ἐκοιμήθη. Ὁ ἥλιος ἀνέτειλε καὶ εὔρέθη ἡπατημένος· φαίνεται ὅτι ἀπεκοιμήθη, χωρὶς νὰ τὸ αἰσθάνῃ, καὶ εἰς μάτην εἶχε μελετήσῃ ν' ἀγρυπνήσῃ. Ἡ ὕδρία ἔκειτο πάλιν πεπληρωμένη παρὰ χειρὸς ἀοράτου, καὶ νέα φαγητὰ πλησίον. Τὸ θαυμαστότερον δέ, ἔλλειπεν αὖτις ἐν παράθυρον, ἐπειδὴ πέντε μόνα ἦσαν ἤδη ὅλα.

Ἀπάτη δὲν ἐμφιλοχῶρει πλέον· ἐξ ἐναντίας τὸ σημερινὸν φαινόμενον ἐπεβεβαίονε τὸ χθρυσινόν. Ἀλλὰ τί ἐσήμαινε τοῦτο; εἰς τίνα παράδοξον καὶ μυστηριώδη εἶρκτὴν εὐρίσκετο; Ἐδεώρει ἀσκαρδαμυκτὶ ἐπὶ πολλὴν ὥραν τὸ θάυμα, ἕωσοῦ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἡτόνισαν· ἀλλὰ δὲν ἡδυνήθη νὰ τὸ ἐξηγήσῃ. Εἰς μάτην ἐβασάνιζε τὸ πνεῦμά του ζητῶν νὰ ἀνεύρῃ τὴν αἰτίαν. Ἐπεσκέφθη τὴν σιδηρᾶν θύραν· περιστατικὸν δὲ ἀσήμαντον κατ' ἐαυτὸν τὸν ἐβεβαίωσε, ὅτι δὲν ἡνεώχθη· ἐπειδὴ κάλαμος ἀχύρου, ὅστις εἶχε πέσει τυχαίως ἔμπροσθεν αὐτῆς τὴν παρελθούσαν ἡμέραν, ἔκειτο εἰς θέσιν, ὥστε ἡ παραμικρὰ κίνησις τῶν θυρῶν ἔπρεπε νὰ το μετατοπίσῃ. Τὸ σημεῖον τοῦτο ἀπεδείκνυνεν, ὅτι οὐδεὶς εἰσῆλθε δι' αὐτῶν· ἄρα ἡ εἴσοδος ὑπῆρχεν εἰς τοὺς τοίχους, δι' ἧς εἰσήγοντο ἡ ὑδρία καὶ τὸ φαγητόν. Ἠρεύνησεν αὐτοὺς ἀκριβῶς, καὶ τοὺς εὔρεν ὡς πρότερον: μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀδιάτμητον ἐπίπεδον σιδηρᾶν ἐπιφάνειαν τοσοῦτον τεχνηέντως κατεργασμένην, ὥστε καὶ τὸ ὀξύτατον ὄμμα δὲν ἦτο δυνατόν· ν' ἀποκαλύψῃ συναρμογὴν τινα. Ἐπανελημμένως ἐδεώρησε τοὺς τοίχους, τὴν στέγην καὶ τὸ ἔδαφος, ἡρίθμησε τὰ παράδοξα παράθυρα, ἀλλ' οὐδὲν φῶς ἔλαμψεν εἰς τὰ βλοσυρὰ βλέμματά του, οὐδεμία λύσις τῆς ἀπορίας τοῦ εὐρέθη. Τόσον μόνον παρετήρησεν, ὅτι ἡ φυλακὴ τοῦ ἐγένετο μικροτέρα, ὅτι οἱ τοῖχοι προσήγγισαν· ἀλλὰ τὸ φαινόμενον τοῦτο ἐξήγησεν ὡς φυσικὴν συνέπειαν τῆς ἀψευδοῦς ἀναλΐψεως τῶν δύο παραθύρων.

Τεταραγμένος εἰς ἄκρον περιέμενε τὴν ἐγγίζουσαν νύκτα, καὶ ἀπεσόβησε τὸν ὕπνον περιφερόμενος, ἀντὶ νὰ πέσῃ εἰς τὴν κλίνην. Μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐτόνισε τὰ βλέμματά του εἰς τοὺς τοίχους ἔτι ὀξύτερον μ' ὅλον τὸ ἐπιχυθὲν φῶς

ἐπιθυμῶν ὃ ἀνακαλύψει τὸ μυστήριον. Περὶ δὲ τὴν αὐγὴν ἐνόμισεν αἴφνης, ὅτι ἡσδάνῃ ἀσήμαντόν τινα τρέμουσιν κίνησιν τοῦ ἐδάφους· συνέστειλε τὴν πνοήν του· ἡ κίνησις διήρκεσεν ἐν λεπτὸν, ἀλλ' ἦτο τόσον ἐλαφρὰ καὶ ἀτάραχος, ὥστε ἐδίσταζεν ἂν δὲν ἤκουεν ἀπάτην τῆς φαντασίας του ἔτεινε τὸ οὖς, ἀλλ' οὐδεμίᾳ φωνῇ. Αἰφνιδίως ἡσδάνῃ ἀέρα ψυχρὸν εἰσερχόμενον, καὶ ὥρμησε πρὸς τὸ μέρος, ὅθεν ἐφύσα· ἀλλὰ προσέκρουσεν εἰς τι, τὸ ὁποῖον ὑπέλαβεν ὑδρίαν· ὁ ἀὴρ ἔπαυσε, καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤγγισε τὸν ψυχρὸν σίδηρον τοῦ δεσμοτηρίου του. Ἀκίνητος ἔμεινεν, ἀλλ' οὐδὲν συνέβη πλέον δι' ὅλης τῆς λοιπῆς νυκτὸς δυνάμενον νὰ ἐλκύσῃ τὴν προσοχήν του, καίτοι μετὰ μεγίστης τῶν αἰσθητηρίων του ἐκτενείας παρατρέπει τα πέριξ αὐτοῦ.

Ἄμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου, τοῦ ὁποίου τὸ φῶς ἤρχισε νὰ διαλύῃ βραδέως τὸ φοβερὸν σκότος, τὸ βλέμμα του ἐστράφη ἀκουσίως πρὸς τὰ παράθυρα, καὶ εὔρεν αὐτὰ . . . . τέσσαρα μόνον. Τοῦλάχιστον τόσα ἠδύνατο νὰ ἴδῃ. Ἐντούτοις δὲν ἦτο ἀπίθανον, ὅτι ἀντικείμενόν τι, λ. χ. νέφος ἢ τι ἄλλο ἀπέκρυψε τὸ πέμπτον· διὸ περιέμενεν ἕωσοῦ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας φωτίσῃ ὅλην τὴν περιοχὴν τῆς φυλακῆς. Ἀλλὰ παρατήρησε τότε πρᾶγμα, ὅπερ ἐστάνῃ ἀδύνατον νὰ ἐξηγήσῃ: ἡ ὑδρία, εἰς ἣν προσέκρουσε τὴν νύκτα, κατέκειτο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τετραυσμένη, πλησίον δὲ τοῦ τοίχου εὕρισκετο ἄλλη, καὶ παρὰ ταύτην τὰ φαγητά. Ἐσυμπέρανεν ἤδη, ὅτι οἱ τοῖχοι ἔδιδον διόδον διὰ μηχανικῆς τινος τέχνης, τοῦλάχιστον ὁ ἀὴρ, τὸν ὁποῖον εἶχεν αἰσθάνῃ καλῶς, συνεβιβάζετο μὲ τὴν εἰκασίαν ταύτην. Ἀλλὰ πόσον ἡσύχως ἐπράττετο τοῦτο! Καὶ πτερὸν ἂν ἔπιπτεν, ἦενε τὸ αἰσθάνῃ. Ἐπεσκέφῃ αὖτις τοὺς τοίχους, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο ἀπεκα-

λύπτετο εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὴν αἴσθησίν του παρὰ λεία καὶ ἐπίπεδος ἐπιφάνεια σιδηρᾶ. Οἱ δὲ βαρεῖς καὶ ἐπανειλημμένοι κτύποι τῶν χειρῶν του κατ' ὅλα τὰ μέρη δὲν ἀνεκάλυψαν οὐδεμίαν κοιλότητα ἢ ψέσιν κενὴν ἐντὸς τῶν τοίχων.

Αἱ ἀνερευνήσεις αὗται ἐπέσυρον τὴν προσοχὴν του ἐπ' ὀλίγον ἐπὶ τῶν παραψύρων. Ποία ἦ ἐκπληξίς του, ὅταν ἀτενίσας εὗρεν ἤδη τέσσαρα, χωρὶς νὰ μένη ἵχνος τῆς ψέσεως τοῦ ἐξαφανισθέντος πέμπτου! Τὰ ἐναπολειπόμενα ταῦτα ἐφαίνοντο ἀπαραλλάκτως, ὅπως τὰ ἐπτὰ τὴν πρώτην ἐσπέραν, ἥτοι εἰς τὰς αὐτὰς κανονικὰς ἀποστάσεις, ὡς ἐκείνων τῶν ἐπτὰ ὑπεράνω τῆς στέγης. Ἡ σιδηρᾶ στενὴ ψύρα ἔκειτο αὐτῇ ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων παραψύρων, ὡς πρότερον ἐν μέσῳ τῶν ἐπτὰ. ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ διστάζῃ πλέον, ὅτι ἡ φυλακὴ του ἐγένετο πραγματικῶς στενωτέρα, ἡ στέγη κατέπεσε καὶ οἱ τοῖχοι προσήγγισαν ἀναλόγως τῆς περιοχῆς τῶν τριῶν ἐξαφανισθέντων παραψύρων. Μαῦρα νέφη περιεκάλυψαν τὴν κεφαλὴν του, ὅταν ἀνελογίσθη τὸ πρᾶγμα. Σκηνὴ τρομερὰ . . . . σατανικὸν μαρτύριον ψυχῆς καὶ σώματος, ξενήκουστον βασανιστήριον . . . . τοιαῦτα ἐσήμαινον τα φαινόμενα ταῦτα.

Κυριευθεὶς ὑπὸ τῆς στυγεραῆς ταύτης ιδέας ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ ὀλοκλήρους ὥρας ἔμεινεν ὅμοιος μὲ τους κατοίκους τῶν τάφων. Ἡ ψυχὴ του ἐκυμαίνετο μεταξὺ φόβου καὶ ἀβεβαιότητος. Τελος πάντων τρομερὰ τὸν κατέλαβεν ἰδέα, καὶ ἀνάρπαστος ἐγερθεὶς ἀνέκραξε: “Ναὶ, ναὶ οὕτως, οὕτως ἔχει! . . . .” οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐπρίσθησαν, καὶ ἰδρὼς ψυχρὸς τὸν περιέχυσε. “Ναὶ οὕτω πρέπει νὰ ᾔηται . . .

τὸ βλέπω ζωντανά . . . . αἰσθάνομαι τὴν φοβερὰν ἀλήθειαν, ὡς τοὺς ὀδόντας πρίονος εἰς τὸν ἐγκέφαλόν μου. Σῶσον, σῶσόν με, Θεέ μου! . . . . δὲν ἀπατῶμαι . . . . ἡ στέγη θέλει καταπέσει . . . . οἱ τοῖχοι θέλουσι μὲ περιλάβει, καὶ κατ' ὀλίγον εἰς τὰς ἀγκάλας των θέλουσι μὲ καταδραύσει . . . . Θεέ μου! οἴκτειρόν με τὸν δυστυχῆ! . . . . Λάβε τὴν ψυχὴν μου ἐν τάχει . . . . Ἐωσφόροι, Ἐωσφόροι! ἰδική σας ἐπίνοια, ἰδική σας ἐκδίκησις εἶναι αὕτη;

Ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἰς κατάστασιν ἀξίαν οἴκτου. Τὰ δάκρυά του κατέβρεχον τὰς παρειάς του, καὶ σταλαγμοὶ ἰδρῶτος ἔρρεον ἀπὸ τοῦ μετώπου του. Ἐστέναζε βαρέως, ἔτιλλε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του, ἐκυλίετο ἔνθεν κἀκεῖθεν ὅμοιος μ' ἐνεργούμενον, καὶ ἐζήτει νὰ δαγκάσῃ τὸ ἔδαφος. Αἱ τρομεραὶ ἐναντίον τοῦ Τόλση καταράσεις, καὶ αἱ θερμαὶ πρὸς τὸν Οὐρανὸν δεήσεις του ὑπὲρ τῆς ταχυτέρας ἀπο τοῦ βίου ἀπαλλαγῆς του ἀπέθανον εἰς τὰ χεῖλη του, καὶ ὡς νήπιον ἔρχισε νὰ κλαίῃ . . . . Δὲν ἔλαβεν ἀκόμη τροφήν, οὐδὲ ἔβρεξε τὴν εἰς τὸν οὐρανίσκον προσκεκολλημένην κατάξηρον γλῶσσάν του, καὶ ἀπὸ τριάκοντα ἐπτὰ ὥρῶν δὲν ἔκλεισεν ὄμμα. Ἡ ἀνάγκη ὑπερενίκησε τὸ ἀπηυδισμένον σῶμά του: ἔπιδε μὲ ὄρεξιν ὅλον τὸ ὕδωρ, κατέπιδε τὰ φαγητὰ, καὶ ἐκινήθη πρὸς τὴν κλίνην, δια νὰ βυθισθῇ πάλιν εἰς τὸν λήθαργον τῆς ἀπαραμυθῆτου καταστάσεώς του.

Ἀπεκοιμήθη· ἀλλ' ὁ ὕπνος του δὲν ἦτο ἡσυχος· ἀντέστη δὲ κατ' αὐτοῦ ἐφόσον ἡδυνήθη, καὶ ἀφοῦ ἡ φύσις εἶχεν ὑπερισχύσει, ὀνειράτα τοῦ καταπληκτικοῦ μέλλοντός του ἀπέσπων ἀπο τῶν ἐνδομύχων βαρεῖς στεναγμοὺς κατ' ὕπνον·

πολλάκις ἀνάρπαστος ἡγέρθη, ἂν καὶ εἶχεν εἰσέτι ἀρκετὴν περιοχὴν διὰ νὰ ζήσῃ, ἐψιδύριζε λέξεις τινὰς συγκεχυμένας, καὶ ἐρρίπτετο πάλιν ὡς νεκρὸς ἐπὶ τῆς κλίνης.

Ἀνέτειλεν ἡ τετάρτη· ἀλλὰ μέχρι μεσημβρίας μόλις ἡδυνήθη νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τῆς βαθείας ληθαργίας, εἰς τὴν ὁποίαν κατέκειτο, καὶ νὰ συναισθάνῃ τὴν κατάστασίν του. Ὅποια ἡ ἐντύπωσις ἐκείνη, ὅταν ἀτενίσας πρὸς τὰ παράθυρα προσηλώθῃ εἰς αὐτά! Τρία μόνα ἦσαν ἤδη! . . . . Τρία! . . . . Δὲν ἡδυνήθη ν' ἀντιστήσῃ εἰς τὴν θέαν των ἐπὶ πολὺ. Προσεκτικῶς καὶ ἡσύχως ἠρεύνησε πάλιν τοίχους καὶ στέγην. Ἡ φυλακὴ του ὅτι κατέστη πολὺ στενωτέρω τοσοῦτον κατάδηλον ἦτο, ὥστε γελοῖον ἔδεικνεν εἶσθαι νὰ νομίζῃ πλέον, ὅτι ἡ φαντασία τὸν ἀπατᾷ. Ἀλλὰ πῶς ἡδύνατο τοῦτο; Μὲ τίνα θαυμαστὴν τέχνην ὑπῆρχε κατασκευασμένη ἡ φυλακὴ, ὥστε νὰ σμικρύνηται οὕτως ἄνευ οὐδενὸς κρότου, ἄνευ οὐδεμιᾶς κινήσεως! Ἡ μόνη παρηγορητικὴ ἐλπίς, ἥτις τὸν διετήρει εἰσέτι εἰς τὴν ζωὴν, ὑπεσάλπετο ὑπὸ τῆς ἰδέας, ὅτι ὁ Τόλσης τὸν κατεδίκασεν εἰς τὸ μαρτύριον τοῦτο, ἐπιφυλαττόμενος τὸν θρίαμβόν του ἐπὶ τῆς τελευταίας κρίσεως αὐτοῦ.

“Δὲν φοβοῦμαι τὸν θάνατον” ἀνέκραξεν, “ἀλλ' ὁ θάνατος οὗτος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐτοιμάζομαι! . . . . ἄς μὲ καταθραύσῃ . . . . καίτοι στυγερός . . . . ἀλλ' ἀμέσως . . . . τώρα . . . . εἰς τὴν στιγμὴν . . . . ποῦ νὰ εὕρω ὅμως δυνάμεις, διὰ νὰ ἀνδῶ τρεῖς ἔτι ἀτελευτήτους ἡμέρας προσδεχόμενος τὸ βραδέως παραγιγνόμενον πεπρωμένον μου! . . . . οὐδεμία βοήθεια! . . . . οὐδεμία σωτηρία! . . . . Τὰς φρένας μου θέλω ἀπολέσει, εἰάν ἐννοήσω τὴν προσέγγισιν τῶν τοίχων! . . . .

ὦ! τίς ἔδεικε δυνήσῃ νὰ κλείσῃ ὄμμα τὰς τρεῖς ταύτας ἡμέρας!”

Ἡ ὑδρία ἦτο πάλιν πλήρης, καὶ τα φαγητα ἄλλα. Δὲν ἔδωκε προσοχὴν οὐδεμίαν εἰς αὐτά, καὶ εἶχε τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ κοιμηθῇ τὴν νύκτα ταύτην· εἰάν δὲ αἰσθάνθῃ τὴν σιγηλὴν καὶ ἀδόρυβον κίνησιν ἢ τὴν εἰσπνοὴν τοῦ ἀέρος, νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ ἔλεος καὶ τοὺς οἰκτιρμοὺς τῶν δημίων του.

Ἐπὶ λῦεν ἡ νύξ. Ὅταν δὲ ἤγγισεν ἡ ὥρα, κατ’ ἣν ἐνόησε κατὰ πρῶτον τὴν κίνησιν, ἐστάθη ἄφωνος, ἀκίνητος ὡς ἄγαλμα, καὶ τὴν ἀναπνοὴν του αὐτὴν ἔδεικε νὰ πνίξῃ. Ἐπειτα ἐστοχάσθη καλλίτερον νὰ πέσῃ ὑπτίως κατὰ τοῦ ἐδάφους, πράξας δὲ οὕτως ἔκροάζετο μὲ τόσῃ ἐκτένειαν, ὥστε αἱ δυνάμεις του ἠτόνισαν, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ διατηρήσῃ τὴν θέσιν ταύτην ἐπὶ πολὺ, ὅτε αἰφνιδίως ἠσθάνθη ὑποκίνησιν τοῦ ἐδάφους. Ἀνεπήδησεν ὀρθίως, καὶ ἔκραξε μεγαλοφώνως· ἡ φωνὴ του ἐξέπνευσεν . . . . ἡ κίνησις ἔπαυσεν. Ἐμεινε προσεκτικὸς στιγμὰς τινὰς . . . , οὐδεὶς ἀήρ, οὐδεὶς ἦχος. Τότε ἤρχισε νὰ κλαίῃ· ἐρρίφθη ἀναίσθητος κάτω, καὶ ἔκραξεν ὀδυνηρῶς βοήθειαν, ἕως οὗ ἀπέκαμεν.

Ἡ ἀνατέλλουσα ἡμέρα τῷ ἐφάνέρωσεν ἤδη δύο μόνον παράθυρα. Ἡ στέγη ἓνα πόδα ἀφίστατο εἰσέτι τῆς κεφαλῆς του, καὶ οἱ τοῖχοι προσήγγισαν μέχρι ποδῶν ἑξ. Μὲ σπασμὸν φρικώδη κατεμέτρησε τὴν λειπομένην περιοχὴν, καὶ ἡ ἐπικειμένη ἀναπόδραστος καταστροφὴ του τὸν κατέστησεν ἡμερώτερον κατὰ τὸ φαινόμενον. Μὲ διεσταυρωμένας χεῖρας, μὲ κεκλεισμένους ὀδόντας καὶ ὀφθαλμοὺς αἱματορρῦτους προεφορεῖτο βιαίως, στεναγμοὺς ἐκπνέων καὶ σιωπηλὸς ἀνα-

λογιζόμενος τὸ ἐπικείμενον. Τίς δύναται ν' ἀντιληφθῇ τὰς μαύρας ιδέας; ποία γλῶσσα νὰ ἐκφράσῃ καὶ ποῖος κάλαμος νὰ περιγράψῃ τὴν ἀγωνίαν τῆς ψυχῆς του εἰς τὰς στιγμὰς ταύτας! Ἐπεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ στραφεὶς τυχαίως πρὸς τὸν τοῖχον παρετήρησε γράμματα . . . . λέξεις ἀνδρωπίνου χειρός. Ἀνέγνωσε. καὶ τὸ αἶμά του ἐπάγωσεν.

«Ὁ Δουδοβῆκος Σφόρζας ἐπεχειρίσθην δια τῶν χρημάτων τοῦ Τόλση τὴν κατασκευὴν τοῦ ἀριστουργήματος »τούτου τῆς τέχνης μου, εἰς τὸ ὅποιον κατηνάλωσα τρία «ἔτη. Μετὰ τὴν κατεργασίαν του, ὁ ἐπάρατος οὗτος ἀνὴρ «μὲ ἠκολούθησεν ἐντὸς αὐτοῦ, διὰ νὰ ἴδῃ τὴν φοβερὰν «ἐνέργειάν του, καὶ μὲ προσέφερεν εἰς αὐτὸ θῦμα πρῶτον, «διότι δυνατόν ν' ἀποκαλύψω τὸ μυστήριον. Ὁ Θεὸς νὰ τὸν «συγχωρήσῃ, ὥς ἐλπίζω ὅτι θέλει συγχωρήσῃ τὸν ἀνάξιον «δοῦλόν του, διότι ὑπηρέτησα τὰ στυγερά σχέδιά του. Τα- «λαίπωρε ἀναγνώστα, ὅστισδήποτε ἂν ᾔσαι, γονυπέτησον καὶ «παρακάλεσον τὸν Θεὸν νὰ σέ δώσῃ δύναμιν, ὥστε ν' ἀπο- «θάνῃς ἐν τῇ καταχθονίᾳ ταύτῃ μηχανῇ, θεραπεύων τὸ «φιλέκδικον τοῦ Τόλση. Ὁ θάνατός σου πλησιάζει! . . . . «Ὀλίγας ὥρας ἀκόμη, καὶ θέλει σέ καταδράύσει, ὥς κατέ- «δραυσεν αὐτὸν τὸν κατασκευαστὴν τῆς.»

Ἐστέναξε βαρέως, καὶ ἀπολελιθωμένος ἵστατο πρὸ τῆς καταδίκης του μὲ ὀφθαλμοὺς ἀσκαρδαμίκτους, μὲ ῥῖνας ἐντεταμένους καὶ μὲ τρέμοντα χεῖλη. Τῷ ἐφάνη ὥς νὰ ἤκουσε φωνὴν ἀπὸ τοῦ τάφου κράζουσαν: “εἶσαι ἕτοιμος;” Πᾶσα ἐλπίς τὸν ἐγκατέλιπε πλέον. Ἡ κεφαλὴ του ἤσθάνετο ἤδη τὸν πιεσμὸν τῆς καταπιπτούσης στέγης, καὶ συνε-

τρίβετο μεταξὺ τῶν συγκλειομένων σιδηρῶν τοίχων. Ἀπώλεσε πᾶσαν συνείδησιν τοῦ ἑαυτοῦ του· ἀπηλπισμένος ἐξίττει ὄπλον εἰς τὰ φορέματά του διὰ νὰ φονευθῇ, καὶ βρόχον διὰ νὰ πνιγῇ.

Ὁ ἥλιος ἤγγιζε τὸν ὀρίζοντα τῆς θαλάσσης, καὶ τὰς τελευταίας ἀκτῖνάς του ἀντενάκλα εἰς τὴν εἰρκτήν. Ὅποια θέα εὐτυχίας πρὸς τὸν δυστυχῆ! τί ἄλλο τεκμήριον ζωηρότερον, ὅτι ἀνῆκεν ἀκόμη εἰς τὸν κόσμον, ὅτι εἷς κρίκος τὸν συνέδεε μ' αὐτὸν εἰσέτι! Τὰ λοιπὰ δύο παράθυρα κατέπεσον τόσον, ὥστε ἠδύνατο νὰ τὰ φθάσῃ διὰ μικρᾶς ἐντάσεως. Πηδήσας δὲ ἀνηρτήθῃ εἰς τὰς κυκλίδας, καὶ εἶδεν ὅτι δὲν ἤλπιζέ ποτε: τὴν θαλάσσαν παίζουσιν μὲ τὰς χρυσᾶς ἀκτῖνας τοῦ δύοντος ἡλίου. Ἡ διὰ τῶν βράχων ὁπρ', ἀφ' ἧς διεῖδε τὸ λαμπρὸν τοῦτο θέαμα, φαίνεται ὅτι ἐκ προθέσεως εἶχεν ἀνοιχθῇ, διὰ νὰ καταστήσῃ αἰσθαντικώτερον τὸ μαρτύριόν του τὴν παρουσίαν, οὗτινος μετ' ὀλίγον ἔμελλε νὰ στερηθῇ δια παντός. Τὰ ὄμματά του δὲν ἠδύναντο ν' ἀποσπασθῶσιν ἀπο τῆς γλυκυτάτης ταύτης θέας, καὶ ὅτε μὲν ἐκρέματο διὰ τῆς μιᾶς, ὅτε δὲ διὰ τῆς ἐτέρας, καὶ ἄλλοτε δι' ἀμφοτέρων τοσοῦτον στερεῶς, ὥστε αἱ χεῖρές του εἶχον πληγωθῇ. Τελος πάντων ὁ πόνος τὸν ἐβίασε νὰ παραιτηθῇ. Ἐπεσε χαμαί, καὶ ἀναίσθητος ἔμεινεν εἰς τὴν θέσιν ταύτην, ἕως οὗ ἡ αὐγὴ ἀπεκάλυψεν ἤδη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του ἓν μόνον παράθυρον· ἓν . . . . τὸ τελευταῖον! . . . . Ἡ βεβαιότης τῆς ἐπικειμένης καταστροφῆς του δὲν τὸν ἔκαμε πλέον τόσῃν βαρεῖαν ἐντύπωσιν, ὅσον ἄλλοτε ἡ ἀβεβαιότης. Ἐγέλασε σαρδώνιον καὶ σπασμώδη γέλωτα. Ἀλλὰ φοβερώτερον ἄλλο ἔμελλε νὰ ἴδῃ: Ἡ κλίνη του δὲν ἦτο πλέον

στρωμνή, ἀλλὰ νεκροκράββατον! . . . . τὸ σιδηροῦν ὑπόβαθρον αὐτῆς ὑπῆρχεν οὕτω διατεθειμένον, ὥστε τὴν στιγμὴν, ὅτε οἱ πλησιέστερον ἐρχόμενοι τοῖχοι ἤθελον ἐγγίσει τὰ ἅκρα αὐτοῦ, ἐτίθετο εἰς κίνησιν ὁ πιεσμὸς ὑποκεκρυμμένων ἐλατηρίων, ἅτινα μετέβαλλον τὴν κλίνην εἰς ἣν τὴν ἔβλεπε σήμερον μορφὴν κατὰ τρόπον ἀπλοῦν μὲν, ἀλλὰ πολλὰ τεχνικόν. Ἐπεσε πρηνῆς, καὶ δάκρυα κατέρβρεον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του. Ὁ ἀὴρ ἦτο πυκνὸς, καὶ μετὰ δυσκολίας ἠδύνατο ν' ἀναπνεύσῃ· οὕτω τοῦλάχιστον ἐφαίνετο εἰς αὐτόν· καθότι ἡ στενόχωρος καὶ πνιγερὰ περιοχὴ τῆς εἰρκτῆς δὲν περιελάμβανε πλεόν τόπον οὔτε νὰ σταθῇ, οὔτε νὰ καθήσῃ. Ἐξηντλήθη τελείως, μετέπεσεν εἰς παντελῇ ἀναισθησίαν, καὶ ὥς νεκρὸς διέμεινε συνεσταλμένος εἰς ἑαυτόν· εὐτυχῆς, ἂν ὁ θάνατος τὸν κατελάμβανεν εἰς τὴν κατάστασίν του ταύτην. Ἀλλ' ἡ περισκεμμένη ὁμότης τοῦ βασανιστοῦ του εἶχε προϊδει περὶ τούτου. Ἡ βοή κώδωνος ὑπερμεγέθους ἤχησεν εἰς τὰ ὠτά του, καὶ ἀνέστη· εἰς μόνος κτύπος ἠκούσθη, [ἀλλὰ τόσον λιγυρὸς καὶ βροντώδης, ὥστε ἐνόμισεν ὅτι ἐκλονίσθη ὁ ἐγκέφαλός του, καὶ ἡ ἡχὴ ἀντήχησεν εἰς τὴν ἀκοήν του ἀπὸ τῶν χασμάτων τῶν βράχων. Μετὰ τινὰς στιγμὰς, τρομερὸς κρότος διέσεισεν ὅλους τοὺς τοίχους, ὥς νὰ ἔμελλε νὰ ἐπιπέσῃ κατ' αὐτοῦ ἡ στέγη, καὶ νὰ δώσῃ τέλος εἰς τὰ βάσανά του. Ὁ δυστυχὴς ἀνέτεινεν ἀκουσίως τὰς χεῖρας, ὥς νὰ εἶχε δύναμιν Γίγαντος, ὥστε ν' ἀποκρούσῃ τὴν πτώσιν αὐτῆς. Τοῖχοι, οτέγη καὶ ἔδαφος ἐπλησίασαν τόσον ἐγγύς, ὥστε δακτύλου ἀπόστασις ὑπελείπετο διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς φονικῆς ταύτης σκηνῆς . . . . Ἀλλ' ἡ σατανικὴ κακία τοῦ φιλεκδίκου Ἰταλοῦ δὲν ἔπρεπε νὰ θριαμβεύσῃ:

Τὴν στιγμὴν κατ' ἣν ὁ Βικέντιος ἔμελλε νὰ καταστραυσθῇ, τὸ ἔδαφος ἀπεχωρίσθη ἀπὸ τῶν τοίχων ἕνεκεν ἐλλείψεώς τινος τῆς μηχανῆς, ὡς φαίνεται . . . . Ὁ δυστυχὴς ἐξηπλωμένος ἐπὶ τοῦ σιδηροῦ κραββάτου ἐκρημνίσθη ἐντὸς θόλου· ἀναλαβὼν δὲ τὰς δυνάμεις του, καὶ ἐν τῇ φοβερᾷ τοῦ θανάτου ἀγωνίᾳ ἀποτολμήσας πῆδημα μέγα εἰς τὸ ὑπαιθρον, εὐτυχὴς τοὺς ὄνυχας τοῦ τίγριδος Τόλση διέφυγεν.

Ἀθήνησι, κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1870.

Μετάφρασις Θ. Ι. ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ.